

ΠΑΤΟ ΜΑΘΗΜΑ «ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ»

ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΛ

Από την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων δίνονται οι παρακάτω ενδεικτικές απαντήσεις των θεμάτων και υπενθυμίζεται ότι κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.

A1.

Θεματικοί άξονες:

- Η διαχρονική υποτίμηση της γυναικας από τους διανοούμενους
- Η βίαιη αντιμετώπιση των γυναικών ως αποτέλεσμα της αντίληψης περί κατωτερότητάς τους
- Η αντίφαση μεταξύ θεσμοθετημένης προστασίας της γυναικας και των φαινομένων βίας εις βάρος τους.

(20 μονάδες)

B1. 1-γ, 2-γ, 3-β, 4-β, 5-α.

(15 μονάδες)

B2.

- Προφανώς: (επι)βεβαίωση, βεβαιότητα, έμφαση. Επιβεβαιώνει / επαληθεύει εμφατικά το γεγονός ότι άντρες και γυναίκες διαφέρουν.
- όμως: αντίθεση. Αντιπαραβάτεται την έμφυλη στην ανθρώπινη ταυτότητα.
- δηλαδή: επεξήγηση. Διευκρινίζει, επεξηγεί τι σημαίνει ο όρος «ανθρώπινη ταυτότητα».
- επειδή: αιτιολόγηση. Αιτιολογεί γιατί οι γυναίκες υφίστανται βία λόγω του φύλου τους.
- ώστε: συμπέρασμα / αποτέλεσμα. Δηλώνει πού οδηγεί ο δημόσιος διάλογος περί ταυτοτήτων.

(10 μονάδες)

B3. α)

- α' πληθυντικό πρόσωπο (αναλογιζόμαστε, συμπονούμε, προσπαθούμε...): ο συγγραφέας ενσωματώνει / εντάσσει τον εαυτό του στο σύνολο, δημιουργώντας γέφυρα επικοινωνίας με τον δέκτη, για να τονίσει το αίσθημα συλλογικής ευθύνης απέναντι στις αδικίες σε βάρος των γυναικών...
- χρήση υποτακτικής έγκλισης (να αναλογιζόμαστε, να συμπονούμε...): φανερώνει την επιθυμία, προσδοκία, παρότρυνση του συγγραφέα να αναλογιστούμε την ευθύνη όλων μας για τη θέση των γυναικών στη σύγχρονη εποχή.

Επιπροσθέτως, μπορούν να αναφερθούν και στα εξής:

- α' ενικό ρηματικό πρόσωπο (Ξέρω)
- αντίθεση (Σήμερα, όμως...)
- υπερβολή (από καταβολής κόσμου)
- αξιολογικό επίθετο υπερθετικού βαθμού (τη μεγαλύτερη)
- ομοιοτέλευτο (αναλογιζόμαστε, οραματιζόμαστε)
- λέξεις συναισθηματικά φορτισμένες (ενοχή, δικαιοσύνη)

β) Μέρη αντίθεσης: «κλασικός» φεμινισμός ≠ νεοφεμινισμός

Η Μπελίντα Κανόν επιδιώκει να «φωτίσει», διασαφηνίσει τις δύο έννοιες αντιπαραβάλλοντας και συγκρίνοντας το περιεχόμενό τους, ώστε να αναδειχθούν οι μεταξύ τους διαφορές.

(10 λεπτά)

- Γ1.** Σημείωση: Οι μαθητές / τριες δεν είναι υποχρεωμένοι / ες να συμπεριλάβουν όλα τα παρακάτω στοιχεία. Τρεις τεκμηριωμένες αναφορές στη συναισθηματική κατάσταση αρκούν.

Συναισθηματική κατάσταση:

Ο πρωταγωνιστής βιώνει άγχος, πίεση, ντροπή, εσωτερική ένταση, φόβο για την αντίδραση της συντρόφου του και αίσθημα ματαίωσης του κοινωνικού του ρόλου (ως κουβαλητή). Έχει εγκλωβιστεί στα προκαθορισμένα κοινωνικά πρότυπα για το φύλο του και καταπιέζεται από τα κυρίαρχα στερεότυπα για τον άντρα τα οποία αποτελούν την πηγή της δυστυχίας του.

Ενδεικτικοί κειμενικοί δείκτες

- παρομοίωση: (οι σταγόνες έσκαγαν...το αλεξίπτωτό τους). Εικονοποιεί το αίσθημα ματαίωσης που βιώνει ο πρωταγωνιστής και αποτελεί προβολή της πτώσης του.
- α' ενικό πρόσωπο - εσωτερικός μονόλογος: δίνει εξομολογητικό τόνο και επιτρέπει στον πρωταγωνιστή να εκφράσει τα συναισθήματα που βιώνει.
- πολλαπλές επαναλήψεις: (τρεις βδομάδες...). Δίνει έμφαση στον χρόνο ανεργίας. «Οι αληθινοί άντρες». Αποτελεί λεκτικό μοτίβο και καταδεικνύει την εμμονή του πρωταγωνιστή στους κοινωνικούς ρόλους των φύλων και στην επιτέλεση του ρόλου του.
- οπτικοακουστική εικόνα: «Παρασκευή απόγευμα... στην Αντριάνα». Δηλώνει τον εγκλωβισμό του πρωταγωνιστή στην κίνηση και το πρόβλημα που τον απασχολεί.
- Μεταφορά: «κοντή μνήμη και ψηλά ποδάρια». Οπτικοποιεί τα κοινωνικά στερεότυπα.
- Μικροπερίοδος λόγος: «Οι αληθινοί άντρες... και τρίγωνη καρδιά». Προσθέτει ένταση, ταχύτητα και ασθματικό ρυθμό στον λόγο αναδεικνύοντας την ψυχική αναστάτωση του ήρωα.
- ασύνδετο σχήμα: «οι αληθινοί άντρες... πονάνε πρακτικά». Προσδίδει ένταση και αντανακλά τη συναισθηματική κατάσταση του πρωταγωνιστή.

κ.α.

Στην προσωπική ανταπόκριση αναμένεται η τεκμηριωμένη παράθεση των απόψεών τους με βάση τις προσλαμβάνουσες παραστάσεις τους.

(15 μονάδες)

- Δ.** **Περιεχόμενο** (αναμένουμε οι μαθητές / μαθήτριες να υποστηρίξουν την άποψή τους αξιοποιώντας δημιουργικά και τα κείμενα αναφοράς)

a)

- βία (κακοποίηση, βιασμοί, γυναικοκτονίες...)
- στέρηση του δικαιώματος της μόρφωσης

- συγκεκριμένος / προκαθορισμένος επαγγελματικός προσανατολισμός
- χαμηλότερες αμοιβές στην εργασία
- περιορισμένη εκπροσώπηση σε θεσμικά όργανα, διοικητικές θέσεις και θέσεις εργασίας

κ.ά.

β)

- αποδοκιμασία στερεοτύπων, προκαταλήψεων
- σεβασμός, ανεκτικότητα, αποδοχή του διαφορετικού, του Άλλου
- ανάληψη υπεύθυνων, ισότιμων ρόλων στο πλαίσιο της οικογένειας
- έμπρακτη εφαρμογή της αξιοκρατίας και της ισότιμης αντιμετώπισης των φύλων στον εργασιακό, κοινωνικό, επιστημονικό, πολιτικό χώρο κ.ά.
- δημόσιες παρεμβάσεις, ανάληψη πρωτοβουλιών, καταγγελία φαινομένων παραβίασης δικαιωμάτων
- συμμετοχή σε κινήματα, ακτιβιστικές δράσεις σχετικές με τα δικαιώματα των γυναικών

κ.ά.

Οργάνωση

Αναμένονται χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους: προσφώνηση, αποφώνηση, ύφος σοβαρό με στοιχεία προφορικότητας.

(30 μονάδες)

Οι παραπάνω απαντήσεις είναι εντελώς ενδεικτικές. Αξιολογούνται θετικά: η ποικιλία των ιδεών και, κυρίως, η επαρκής τεκμηρίωση και η βιωματική προσέγγιση των ζητημάτων.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ

A'	A1	A2	A3	A4	A5	A
βαθμ/τής	20	-	-	-	-	20
	B1	B2	B3	B4	B5	B
κωδικός	15	10	10	-	-	35
	Γ1	Γ2	Γ3	Γ4	Γ5	Γ
	15	-	-	-	-	15
.....	Δ1	Δ2	Δ3	Δ4	Δ5	Δ
υπογραφή	30	-	-	-	-	30
	ολογράφως					ΣΥΝΟΛΟ
.....					100

ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΕΛΕΓΧΕΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ «ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΣ» : **B1**

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΕ